

TREHÖRNABLADET

ANSVARIG UTGIVARE: STURE BROLIN
FORM & LAYOUT: PETER FREJHAGEN

NR 120 | JUNI 2021

INNEHÅLL

Ingel paddelbana till Trehörna
Årsmöten i regn och snålblåst
Del VI - Trehörna IF - Priser
Skogsbete i Trehörna på gång

4 naturreservat att besöka
Corona-säkert valborg blev av
Trehörna Säteri renoveras
Lagbasskifte på kyrkogården

INGEN PADDELBANA TILL TREHÖRNA

Trehörna byalag har ansökt om medel från Allmänna Arvsfonden samt blivit lovade bidrag från lokalt verksamma företag och Behmska stiftelsen för att klara finansieringen. I början av maj kom beslutet.

Allmänna Arvsfonden avslår Trehörna byalags ansökan. Motiveringen är: "Projektet riktar sig inte i huvudsak till Allmänna arvsfondens målgrupper. Allmänna arvsfonden beviljar inte medel till projekt som riktar sig till vuxna över 25 år utan funktionsnedsättning, har allmänheten som målgrupp eller riktar sig till enstaka specifika individer." Handläggaren skrev: "Gällande padelprojekt kräver vi så mycket mera. Exempel på detta är organiserad verksamhet för barn och ungdomar eller personer med funktionsnedsättning, ledarförsörjning och samarbete med andra föreningar." Beslutet går inte att överklaga så vi får bara finna oss i det.

Text & Bild: Sture Brolin

TREHÖRNA SÄTERI RENOVERAS

Under 2021 kommer flera större renoveringar och målningsarbeten att göras på Trehörna säteri. Redan för två år sedan tog styrelsen för Behmska stiftelsen beslut om en utvärdig renoveringsplan.

Arbetet startade samma år då trappor och altan på huvudbyggnaden fick ny beklädnad med stenplattor. Under 2020 fortsatte arbetet med "Sjöstuga" som renoverades både invändigt och utvärdigt. Utvärdigt målades också väggar och fönster. I år fortsätter arbetet med nödvändiga åtgärder på ladugård, garage och maskinhall.

Mindre reparationer ska göras och byggnaderna ska rödfärgas och fönster målas. Det största arbetet är sedan ommålning av huvudbyggnaden där både panel och fönster ska målas.

Att vara rödfärgare är ett hårt arbete, första ska väggarna borstas med stålkvast för att få bort all lös gammal färg. Sedan ska fönster o dörrar täckas innan det är dags för sprutmålning som görs två gånger. Rödfärgningen görs av Göran Karlsson, för de flesta mer känd som "Göken". Göken kör med "äka" Falu rödfärg tillverkad och kokad i Falun. Färgen levereras i 100 literstunnor och för att måla byggnaderna på säteriet går det åt 6 tunnor. Göran startade sin karriär som rödfärgare hos Gösta Gustavsson i Börstabil. Sedan 1992 driver han egen firma och har under sommarsäsongen fullt upp med

att måla ladugårdar runt Tranås, Ödeshög och Gränna.

På 80-90-talet var Göran en riktigt duktig skidåkare från Ödeshögs Skidklubb. Göran var bäst på längre distanser och hade många bra placeringar på Vasaloppet. Bästa resultatet är en 23:e plats 1986 med tiden 3:53:32 endast 4 minuter och 37 sekunder efter segraren Bengt Hassis. Görans tid från 86 står sig än idag. Under åren 1986-2021 är det bara 6 segertider som varit snabbare än Görans 3:53:32.

Under 2021 har stiftelsen också beslutat att göra en miljöinsatsning på solenergi. Solpaneler kommer att monteras på ladugårdstaket och förse hela säteriet med el. Vid överskott av el kommer den att säljas till Tranås Energi. Det är ett omfattande renoveringsarbete som nu genomförs och kostnaderna beräknas uppgå till en bit över 1 miljon kronor.

Text & Bild: Christer Ignell

CORONASÄKERT VALBORG I TREHÖRNA

För andra året i rad genomfördes ett coronasäkert Valborgsfirande i Trehörna. Många Trehörnabor samlades för att hälsa våren.

Alla spred ut sig med behörigt avstånd till varandra från längst ut på Lustholmen till ett gott stycke längs stranden. På samma sätt som förra året genomfördes firandet utan vartalare eller manskörssång. Alla hälsades välkomna varefter en båt gav sig ut på sjön och elden på flotten antändes.

Alla sjöng gemensamt Vintern rasat ut och hurrade för våren. Elden hade svårt att ta sig

men i gengäld njöt alla församlade av en stilla kväll med en underbart vacker solnedgång. När väl elden falnat och solen gått ned vandrade alla hemåt nöjda med att ha kunnat hälsa våren på ett någotsånär traditionsenligt sätt.

Text & Bild: Sture Brolin

TVÅDELAT ÅRSMÖTE FÖR TREHÖRNA BYALAG

Enligt stadgarna skall årsmötet i Trehörna byalag hållas före utgången av februari månad. Eftersom pandemin var i full gång så hade vi att göra ett val mellan två dåliga alternativ. Antingen bryta mot stadgarna och skjuta upp årsmötet eller bryta med coronarestriktionerna och genomföra mötet med risk för smitta. Vi valde att bryta mot stadgarna.

När årsmötet väl genomfördes den 13 april så hölls det utomhus i mulet väder, blåst och kyla. Långkalsonger, vinterjacka, mössa och vantar var klädstilen för dagen.

Med dessa temperaturförhållanden så genomfördes mötet i rask takt. Det mesta avklarades snabbt men granskningen av räkenskaperna, revisionsberättelsen och beslut om ansvarsfrihet sköts upp till nästa medlemsmöte då allt inte var klart. Anders Lennartsson och Gunnel Ydrefors lämnade styrelsen och Jenny Lycke och Diana Jonsson valdes in i deras ställe.

Den 5 maj genomfördes nästa medlemsmöte, även detta utomhus. Denna gång i regn. Så klädstilen vid detta möte var stövlar, regnkläder och paraply. Mötet godkände räkenskaperna och beviljade styrelsen och kassören full ansvarsfrihet för det gångna året.

Text & Bild: Sture Brolin

ORDFÖRANDE HAR ORDET

Ännu några månader med corona-restriktioner har förflutit. All förenings-verksamhet har fått ligga lågt. Umgänget med grannar och vänner har legat på is trots att våren kommit.

Men en del har trots allt hänt. Vi har haft Valborgsfirande. Vi fick nej till padelbana från Allmänna arvsfonden. Vi har skickat in ett yttrande och en insändare från byalaget där vi argumentera för att busslinjen mellan Ödeshög och Tranås skall få vara kvar.

Framför oss ligger ett nedtonat midsommarfirande som genomförs på samma sätt som förra året. När det gäller Trehörnadagen

avvaktar vi för att se hur pandemirestriktionerna ändras i juni. Om restriktionerna lättas tillräckligt mycket så genomför vi dagen. Om inte, så tar vi beslut redan i juni om att ställa in Trehörnadagen även i år. Vi kan inte vänta med att ta beslut till några veckor före den planerade dagen. Alla medverkande måste få besked i god tid.

I övrigt får vi hoppas på en sommar då vi kan träffas i större utsträckning och njuta av varandras sällskap och vår vackra Trehörnabygd.

STURE BROLIN

DEL VI - TREHÖRNA IF - PRISER

Året då SM arrangerades i Trehörna var det mest framgångsrika med 2 guld och 1 brons. Tävlan i dragkamp fortsatte fram till 1961 då det blev ett 13:e och sista SM-guld i Mantorp.

Året efter ändrade Svenska Dragkampsförbundet reglerna för vilken dragstil som skulle användas. Tidigare användes en teknik där man stod still med fötterna och repet "halades" hem. Det krävdes både teknik och samspel i laget men framför allt råstyrka. Den nya stilen innebar att deltagarna flyttade fötterna bakåt och på det sättet drog över motståndarna till sin sida. Nya stilen var mera "teknisk" och Trehörna ansåg sig vara för gamla för att byta teknik. Någon i laget ska ha sagt att "det går inte att få ner fyrkantiga gubbar i runda hål". Till saken hör också att några i laget "var lite till åren komna" och därför beslutades att lägga ner dragkampssektionen. De flesta slutade tävla men några av de yngre fortsatte under några år i Ulrika IS. Under åren vann dragkamparna flera fina pokaler, prissamlingen finns att beskåda i Lusthuset.

Dragkampslag på resa: Stig Gustavsson, Erik Lönning, Bertil Karlsson, Hilmer Johansson, Valle Johansson

I tidningsartiklar och i den Idrottskalender som under alla år fördes av föreningen framgår att fotboll och dragkamp var de dominerande sporterna. Andra sporter, som framför allt under slutet av 30-talet och början av 40-talet, engagerade Trehörnaborna var skidåkning, terränglöpning, gång och bordtennis. I skidåkning ordnade TIF egna klubbmästerskap och deltog med blandad framgång i tävlingar runt om i Östergötland och Småland. Sjöskullaloppet var en egen tävling som arrangerades under flera år. Det var då flera klasser både för seniorer och juniorer och deltagande lag kom från Östergötland och norra Småland. I de egna klubbmästerskapen deltog både damer, herrar, pojkar och flickor. Till skillnad från nu var det på den tiden

ordentliga vintrar och rikligt med snö. Under krigsåren på 40-talet var det många tävlingar för Trehörnaåkarna. Under januari-mars 1946 tävlade de nästan varje helg. Först stafett i Motala med nästan 40 deltagande lag där TIF blev 23:a. Helgen efter 15 km i Kolmården med 106 startande där Olle Johansson hamnade på en 14:e plats. Nästa helg resa till Boxholm och Ekeby-Holavedens tävling där TIF segrade i lagtävlingen. Laget bestod av Olle Johansson, Gösta Kvist och Karl-Erik Fröjd. Sedan pokaltävling mot Hårkrankeryd och eget klubbmästerskap. Säsongen avslutades med Braheloppet på 30 km mellan Gränna och Ödeshög där TIF:s bästa skidåkare, Olle Johansson i Skruvhult, placerade sig på en fin 3:e plats med tiden 3:11:29, bara 1:31 efter segraren. Andra duktiga skidåkare från Trehörna var Sixten Pettersson, Ivar Bergqvist och Karl-Erik Fröjd.

Prisskåp i Trehörna Byalags lokaler: Trehörna IFs siste ordförande Sixten Ahlm vid prissamlingen i Lusthuset.

TIF gjorde också mycket för att främja "den särdeles välgörande simkonsten". Jag vet inte om de arrangerade simskola men under flera år ordnades provtagning i simborgarmärket. Exempelvis var det över 50 personer som 1941 tog simborgarmärket vilket innebar att de simmade minst 200 meter på djupt vatten. Riksmarschen var en annan aktivitet som ordnades för att stärka folkhälsan. Året 1941 promenerade 113 män och kvinnor 15 respektive 10 km för att få sitt Riksmarschmärke. Föreningen var alltså viktig för både sammanhållning i bygden och för att främja hälsan.

Det är många personer som under årens lopp lagt ner ett stort arbete och betytt mycket för föreningen. Med risk att glömma några vill jag

ändå nämna några namn som fastnat när jag jobbat med detta. Först Olle Creutz och Anders Johansson som båda var med och startade föreningen och som båda var ordförande i flera år. En annan drivkraft under många år var Sixten "i Slangeryd" Johansson. Bröderna Artur och Simon Axelsson från Fågeltorp. Båda deltog i fotboll, dragkamp, annat föreningsarbete och körde under många år vatten till Ekebergsvallen. Hilmer "I Håkanstorp" Johansson var den verkliga eldsjelen för dragkamp. Både som ledare och han hade också den viktiga rollen som ankare i laget. Sixten Pettersson som var ordförande under många år, spelade fotboll och var en eldsjäl när det gällde skidåkning. Bröderna Kalle och Gunnar Fröjd, Olle Gustavsson, Sixten Ahlm och Gunnar Andersson i Hybbeln. Alla fotbollsspelare med många matcher i Trehörnatröjan men också aktiva i styrelse och i annat viktigt arbete för föreningen. Sven "Grönlund" Pettersson som var aktiv i både fotboll och dragkamp. Han var också sekreterare och kassör under många år och bidrog till att Trehörna fick SM 1955. Till sist vill jag nämna

Sven "i Löverhult" Karlsson. Han var kanske inte själv så framgångsrik som aktiv men han var den ledare som under många år kämpade för att föreningen skulle ha ett lag i fotboll. Det blev svårare och svårare och 1962 tvingades man lägga ner verksamheten på grund av spelarbrist.

Att på olika sätt samla underlag för artiklarna om Trehörna IF har varit spännande och intressant. Under storhetstiden för dragkamps-laget var jag själv bara en liten grabb och har knappast några minnen från den tiden. Det har därför varit intressant att läsa föreningens Idrottskalender, gamla tidningsurklipp och protokoll. Mest spännande har varit att träffa människor som var med under dessa år och få ta del av deras minnen, berättelser och anekdoter. Visst hade jag hade hört att pojkar från Trehörna var duktiga i dragkamp men att de under så många år var helt dominerande i Sverige har jag inte förstått förrän nu. Jag hoppas att ni alla Trehörnabor är lika stolta som jag över deras prestationer och att de satte Trehörna på kartan.

Text & Bild: Christer Ignell

SKOGSARBETE PÅGÅR I TREHÖRNA

För ett år sedan skrev vi i Trehörnabladet om att Behmska stiftelsen planerade omvandla skogsmark öster om vägen genom byn och upp längs vägen till Nyhagen till bete för nötkreatur.

Tidigt under våren avverkades en hel del träd och området buskades ur för att omvandlas till skogsbetesmark som det varit en gång tidigare. Innan djur kan släppas in på marken måste stängsel sättas runt hela området och övergångar från byn till motionsspåret ordnas.

Trehörnabladet träffade Wictor Fyrbonde, Samuel Segersson och Viktor Jonsson när de tog en stunds paus i arbetet med att sätta stängsel. Arealen på nya betesområdet är ca

10 ha och omkretsen ca 3 km vilket innebär att ca 800 staketstolpar ska sättas upp för elstängsel. Ett fysiskt krävande jobb där det mesta görs manuellt och som de flesta vet finns det en och annan sten i markerna runt Trehörna. Det blir alltså mycket "spettande" innan alla stolpar är på plats. För att slå ner stolparna i hålet har de en motordriven "stolpnedslagare".

Runt månadsskiftet juni/juli är det planerat att djuren ska släppas in i betet. Tanken är att samma djur ska växla mellan att vara i det nya betet och i "gamla" betet mellan Erikslund och gamla prästgården, dvs det som ligger söder om vägen upp mot Bjärsjö.

Text & Bild: Christer Ignell

4 BESÖKSVÄRDA NATURRESERVAT I TREHÖRNA

Under lång tid har naturreservat avsatts för att skydda och bevara naturtyper som har stort kulturhistoriskt och biologiskt värde. Det mesta av vår natur är ju kulturbygd så helt orörda naturområden är sällsynta. Så är det också i Trehörnas fyra naturreservat.

Det äldsta reservatet är Lysings urskog som påbörjades 1935 då statens rätt till "storvärksträd" på häradsallmänningarna upphörde. Då började man i Lysings häradsallmänning naturminnesförklara en del stora träd.

Reservatet avsattes 1963 och består idag av 20 hektar. Stigen genom reservat slingrar sig mellan moränkullar, stora stenblock och jättelika träd såväl upprättstående som kullfallna. De äldsta träden bedöms vara 250 år gamla. Reservatet lever upp till sitt namn. Man får en stark känsla av att vara mitt i en urskog med mossbevuxna högvuxta träd, liggande trädstammar och fuktiga kärrpartier.

Nästa naturreservat, Klämmesmålen, inrättades 2002 och är en levande kulturbygd som speglar hur en gård i skogsbygden brukats under århundraden. Gården har rötter i 1600-talet och sedan 1830 brukats inom samma släkt.

När man går längs grusvägen har man trädgårdsgårdar på båda sidor. På de magra skogsbackarna går betande kor. Man passerar rester av en kolarkoja och en varggrop och överallt finns stora odlingsrösen, vittnesbörd

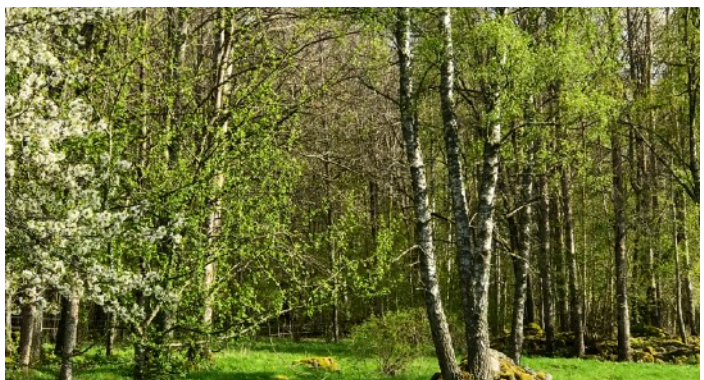
om generationers möda. Åkrarna är mycket små, alla med sina särskilda namn. Åkern "drängagråten" fick sitt namn av att en dräng

körde fast med oxarna mellan några stenar då han försökte plöja den svåraste delen av åkern. Efter ett antal försök att komma loss gav han gråtande upp. Gården brukas så att den ålderdomliga karaktären bevaras.

Ett annat naturreservat vittnar också om gångna tiders jordbruk. Det är Ekebergs

lövskog som invigdes år 2000. Reservatet är en före detta löväng. Att det har varit gammal betesmark syns på ekarnas kronor som fritt kunnat breda ut sig. Tack vare den rika förekomsten av döda och döende träd så är det ett paradys för hålbbyggande fågelarter som olika hackspettar, nötväcka och flugsnappare. I reservatet finns inga iordninggjorda stråk. Att ströva fritt där en vårmorgon bland rikedomerna av blommor och fågelsång är en stark upplevelse.

Det nyaste reservatet är Ödemarks naturreservat bildades 2003. Skogen består av såväl grova lövträd som gamla tallar som är ca 200 år. I den åldrade blandskogen finns en riklig förekomst av fåglar såväl olika hackspettsarter som skogshönsen tjäder som järpe. I delar av reservatet finns fuktigare partier med skvattram och hjortron. Naturen i Ödemarks naturreservat är väldigt varierande, allt från torra hållmarker till sänkor med frodig grönska och otillgängliga partier med orörd skog. Tyvärr avråder Länsstyrelsen från besök just nu. Vandringsleden genom

området är just nu avstängd. Allvarliga angrepp av granbarkborre har gjort att många träd har fallit eller riskerar att falla.

Detta år är ju Friluftslivets år. Så varför inte ta på sig vandringskängorna, ge sig ut och uppleva våra naturreservat.

Text & Bild: Sture Brolin

FISKEVÅRDSFÖRENINGEN HÖLL ÅRSMÖTE

Trots ett miserabelt väder med kyla och även regn samlades en liten tapper skara när Trehörna Fiskevårdsförening kallade till årsmöte den 21/4.

Till styrelsen omvaldes Stig Linder som ordförande och som ledamöter omvaldes Ivan Johansson och Anna Stamler. Övriga i styrelsen är Tomas Karlsson och Christer Ignell. Under 2020 förnyade föreningen fiskearrenden i Trehörnasjön med både Behmska

stiftelsen och Ödeshögs kommun. I slutet av maj genomfördes en gäddfisketävling från båt och i början av juli en metartävling. Föreningen hade ordnat fina priser till båda tävlingarna. Kräfter fiskades vid tre tillfällen under hösten med god fångst.

Efter ett rekordsnabbt möte vände var och en hem till sitt för en värmande kopp kaffe.

Text & Bild: Sture Brolin

TILLSAMMANS KAN VI HÅLLA TREHÖRNA RENT!

Vi Trehörnabor är duktiga på att hålla rent och snyggt omkring oss innanför 50-skyllarna. Det är sällan man ser skräp på gator, lekplats, motionsspår, badplats och i diken. Kan vi utöka det till naturen runt om byn är det bra.

Varje år avverkas skog runt om i bygden, ris som ska tuggas till flis läggs tillgängligt vid småvägarna tyvärr finns det de som tror att det är ok att slänga trädgårdsavfall, gamla staket med mera i dessa rishögar. Det här kan ställa till stora problem när flistuggen kommer, får han t.ex. en spik i tuggen kan den gå sönder och ägaren får kostnader för

reparationer och inkomstbortfall under reparations-tiden. Är han uppmärksam tar han inte med det utan det blir liggandes kvar och växer ner i gräset. Så är det dags att slå vägrenar då blir inte den chauffören glad om hen fastnar med slätteraggregatet i skräpet, för då kan hans dag vara förstörd.

Har vi lagt ner tid på att lasta släpkärran och åkt iväg går det bra att fortsätta till kommunens fina återvinningsstation och lägga sitt avfall på rätt plats. Tillsammans kan vi hålla Trehörna och Sverige rent.

Text: Gunni Karlsson

LAGBASSKIFTE PÅ KYRKOGRÄDEN

1 augusti får vi ny lagbas på våra kyrkogårdar i Ödeshögs församling. Nuvarande lagbas Harley "Stibbe" Stillersson (till vänster på fotot) går efter tre år som lagbas och fem år som kyrkogårdsarbetare i pension. Ny lagbas blir Ramin Rahmati som började som sommarjobbare på kyrkogården 2013 och efter gymnasieutbildningen som undersköterska valde kyrkogårdsarbetet. Han har under dessa år fått god utbildning av Stibbe som skött våra kyrkogårdar mycket bra samt interna utbildningar inom området. Båda är också deltidsbrandmän i kommunen.

Vi hälsar Ramin välkommen i sitt nya uppdrag och önskar Stibbe goda pensionsår.

DATUM	TID	PLATS	ARRANGÖR	HÄNDELSE
19 JUNI	09.30	Svenska Kyrkan	Svenska Kyrkan	FRILUFTSGUDTJÄNST. Gudstjänst, därefter pilgrimsvandring. Medtag matsäck och kläder efter väder.
25 JUNI	15.00	Hembygdsgården	Trehörna Byalag	MIDSOMMAR. Vi har midsommarfika i gräset och sjunger sommarsånger.
26 JUNI	16.00	Hembygdsgården	Svenska Kyrkan	FRILUFTSGUDTJÄNST. Gudstjänst i det fria. Om pandemi-restriktionerna tillåter.
4 JULI	18.00	Hembygdsgården	Svenska Kyrkan	GUDTJÄNST. Kvällsgudstjänst i kyrkan. Om pandemi-restriktionerna tillåter.
14 JULI	19.00	Hembygdsgården	Svenska Kyrkan	SOMMARMUSIK. Sommarmusik i kyrkan. Om pandemi-restriktionerna tillåter.
15 AUG	18.00	Trehörna Kyrka	Svenska Kyrkan	GUDTJÄNST. Kvällsgudstjänst i kyrkan. Om pandemi-restriktionerna tillåter.
4 SEPT	13.00	Trehörna	Trehörna Byalag mfl.	TREHÖRNADAGEN. En dag att visa upp vår fina ort. Tema Vatten
19 SEPT	10.00	Hembygdsgården	Trehörna Byalag	HISTORISK VANDRING. En historisk vandring i vår bygd. Ta med fikakorg.

TIPS

Trehörnabladet finns att läsa på vår hemsida: www.trehorna.nu.

Här finns även tidigare nummer av tidningen att läsa.

REDAKTIONSKOMMITTÈN

Kommittén består av Sture Brolin, Kicki Svenberg, Peter Frejhagen, Gunni Karlsson och Christer Ignell.

Material till tidningen skickas till:

Sture Brolin: sture.brolin@outlook.com / 072-730 95 52

